

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 7C/272/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513203160
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Búliková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2019:3513203160.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou Mgr. Alenou Búlikovou v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o., so sídlom Příkop 843/4, Zábřovice, 602 00 Brno, Česká republika, proti žalovanému H. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX, štátny občan SR, v konaní o zaplatenie 367,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 407,- Eur od 17.09.2010 do 20.05.2012, zo sumy 387,- Eur od 21.05.2012 do 21.10.2012 a zo sumy 367,- Eur od 22.10.2012 do zaplatenia, **z a s t a v u j e**.

II. Žaloba sa **z a m i e t a**.

III. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 28.03.2013 domáhal voči žalovanému zaplatenia:

a) zmenkovej sumy vo výške 367,- Eur;

b) zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne:

- zo sumy 407,- Eur od 17.09.2010 do 20.05.2012, čo predstavuje sumu 622,71 Eur,

- zo sumy 387,- Eur od 21.05.2012 do 21.10.2012, čo predstavuje sumu 149,-Eur,

- zo sumy 367,- Eur od 22.10.2012 do zaplatenia;

c) 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy:

- zo sumy 407,- Eur od 01.12.2010 do 20.05.2012, čo predstavuje sumu 36,03 Eur,

- zo sumy 387,- Eur od 21.05.2012 do 21.10.2012, čo predstavuje sumu 9,80 Eur,

- zo sumy 367,- Eur od 22.10.2012 do zaplatenia;

d) zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,36 Eur a náhrady trov konania.

2. Dôvodil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 21.10.2009 na zmenkovú sumu 407,- Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 17.09.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalovaný mal zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, žalovaný však zaplatil na zmenkovú sumu len 40,- Eur, na úroky neuhradil nič. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Žalobca žiadal, aby ho súd v zmysle čl. 7 Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 k tejto povinnosti zaviazal rozsudkom.

3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Na nariadené pojednávanie sa nedostavil.

4. Žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky. Žalovaný ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky. Žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Predmetom konania je cezhraničný spor v zmysle čl. 3 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nakoľko navrhovateľ má sídlo v Českej republike, teda v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu, konajúceho vo veci. Hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom nepresahuje 2.000,- EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov, a preto sa podľa čl. 2 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na tento spor uplatňuje nariadenie Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Odporca má bydlisko v obvode Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorý je z tohto dôvodu v zmysle uvedeného nariadenia príslušným súdom na konanie vo veci. Takto určená právomoc súdu je i v súlade s čl. 16 bodu 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 Z.z. z 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

5. Predmetom konania je spor zo zmenky. Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia i platobné miesto sa nachádzajú na území SR. Vzhľadom k tomu sa žalované vzájomné majetkové vzťahy strán sporu spravujú právnym poriadkom SR. Použitie právneho poriadku SR v súlade s § 10 a § 11 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov zodpovedá rozumnému usporiadaniu záväzkového vzťahu strán sporu. Iná dohoda strán sporu o voľbe rozhodujúceho práva v konaní preukázaná nebola.

6. Tunajší súd rozsudkom č.k. 7C/272/2013-35 zo dňa 09.09.2013 návrh v celom rozsahu zamietol z dôvodu neplatnosti zmenky. Na odvolanie žalobcu odvolací súd rozsudok prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že z návrhu je bez pochybností zrejmé, že navrhovateľ uplatňuje nároky na peňažné plnenia z vlastnej zmenky, a to na zmenkovú sumu, úrok, a zákonný šesťpercentný úrok. Ďalej uvedené sa vzťahuje na zmenku všeobecne, prípadne v špecifikách na zmenku vlastnú. Zmenka je samostatným právnym dôvodom (titulom) vzniku práv a povinností, tak ako je ním v iných prípadoch napríklad priamo zákon, zmluva, delikt, konštitutívne rozhodnutie súdu a pod. Zmenka nie je právnym úkonom. Je listinným cenným papierom, ktorý vzniká na základe právneho úkonu. Vzhľadom na uvedenú povahu samostatného právneho dôvodu vyplývajú práva zo zmenky vždy bez ďalšieho iba zo samotnej zmenky. Preto iba zmenka, teda nič viac ako samotná listina náležitého obsahu je vždy dostatočná na preukázanie práv z nej vyplývajúcich. Súčasne sú požiadavky na obsah platnej zmenky natoľko minimálne, že na nej nemusí byť uvedené, prečo k jej vzniku došlo, nemusí byť teda uvedený hospodársky dôvod (kauza) jej vzniku. V tom spočíva abstraktnosť tohto cenného papiera. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ majiteľ zmenky uplatní na súde práva zo zmenky a predloží platnú zmenku, vznik nároku zo zmenky tým preukáže. Ďalší zásadný aspekt veci spočíva v špecifikách procesného postupu, na základe ktorého bol nárok uplatnený a vo veci konané. Nariadenie upravuje osobitný procesný postup, ktorého cieľom je zjednodušené uplatnenie nárokov s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch. Nie je však procesnou úpravou úplnou a izolovanou. Z povahy prameňa tohto právneho predpisu, ale aj z jeho výslovného znenia (čl. 19 Nariadenia) vyplýva vzťah jeho špeciality k lex fori, teda k procesnému predpisu štátu konajúceho súdu, v tomto prípade k O.s.p. Všetky Nariadením neupravené otázky sa teda riešia podľa O.s.p. Osobitne je potrebné poukázať, že ako každý procesný predpis, aj Nariadenie je v prvom rade prostriedkom k dosiahnutiu spravodlivého súdneho rozhodnutia. Po preskúmaní veci má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. Nesprávne právne posúdenie veci je mylná aplikácia (a výklad) právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť. V tomto smere pochybil súd prvého stupňa v tom, že na zmenke uvedený údaj "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia" považoval za určenie splatnosti. Tu je potrebné sa stotožniť s navrhovateľom, že uvedený údaj nie je údajom splatnosti, ale určením dlhšej ako zákonnej jednoročnej lehoty na predloženie vistazmenky v súlade s § 34 ods. 1 ZŠZ, podľa ktorého je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. V danom prípade navrhovateľ namieta, že odporca kauzálne námietky nevzniesol, preto sa nimi súd prvého stupňa nemohol zaoberať. Uvedenú námietku, ako aj tú, že súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu odporcu a bez legitímneho podnetu na ťarchu navrhovateľa vykonal dokazovanie, ktoré malo preukázať charakter odporcu ako spotrebiteľa, považuje odvolací súd

za nedôvodnú. V danej veci súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie vykonaním dôkazov k otázkam okolností vzniku zmenky, ktoré by smerovalo k zisťovaniu kauzálnych otázok a taktiež nekonštatoval charakter odporcu ako spotrebiteľa. Odvolací súd však v tejto súvislosti dodáva, že pokiaľ priamo z dôkazu, na ktorom je založený uplatnený nárok, vznikajú na strane súdu závažné pochybnosti o tom, či je uplatnený nárok v súlade s právom, nemôžu tieto pochybnosti ostať súdom neodstránené, a to ani pri pasívnom účastníkovi v kontradiktórnom konaní. Súd je tu povinný zvoliť taký procesný postup, ktorým uvedenú vlastnú pochybnosť o zákonnosti uplatneného nároku odstráni, teda aj postup podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. Predíde tak vydaniu rozhodnutia, o predmete ktorého by z hľadiska súladu s právom sám pochyboval, čo by bolo v priamom rozpore so základným poslaním súdu, ktorým je ochrana práva. Dokazovanie k otázkam zmenkovej zmluvy - kauzy zmenky je tak výnimočne prípustné. V každom prípade však musí byť toto dokazovanie vykonané zákonným spôsobom, teda s možnosťou účastníkov vyjadriť sa k nemu. V ďalšom konaní súd prvého stupňa bude pokračovať v konaní o návrhu navrhovateľa. Pokiaľ súd prvého stupňa pristúpi k dokazovaniu, musí dôkazy vykonať spôsobom zaručujúcim účastníkom právo na vyjadrenie k dôkazom. Pokiaľ sa bude jednať o dôkazy, ku ktorým vykonaniu pristúpi bez návrhu účastníkov, musí účastníkov pred rozhodnutím vo veci oboznámiť, k akým rozhodujúcim skutočnostiam mieni dokazovanie vykonať a aké dôkazy mieni oboznámiť. Listinné dôkazy je povinný súčasne účastníkom zaslať a následne musí účastníkom umožniť vyjadriť sa k takémuto oboznámeniu a dôkazom. Pokiaľ súd prvého stupňa vykoná predmetné dokazovanie na pojednávaní, naplní uvedené práva účastníkov, pretože im možnosť vyjadriť sa k dôkazom vytvorí na pojednávaní.

7. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.12.2015 zoberal navrhovateľ návrh v časti zaplatenia zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne späť, a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

8. Podľa § 144 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

10. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. Súd konanie s poukazom na dispozičné oprávnenie žalobcu v predmetnom konaní v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, čiastočne zastavil.

12. Podľa článku 19 cit. nar. pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

13. Podľa čl. I § 75 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

14. Podľa čl. I § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

15. Podľa čl. I § 48 ods. 1 bodu 2., bodu 4. zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov majiteľ zmenky môže postihom žiadať šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

16. Podľa § 33 od. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov zmenka môže byť vystavená:
na nahliadnutie;
na určitý čas po nahliadnutí;
na určitý čas po dátume vystavenia;
na určitý čas.

17. Podľa ods. 2 cit. zák. zmenky s inou dobou splatnosti ako je vyššie uvedené alebo so splatnosťou postupnou sú neplatné.

18. Podľa čl. I § 11 ods. 1 ZZŠ, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

19. Podľa čl. I § 11 ods. 2 ZZŠ, ak pojal vystaviteľ do zmenky slová "nie na rad" alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

20. Podľa čl. I § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

21. Z citovaných ustanovení čl. I § 11 ZZŠ vyplýva, že zo zákona je každá zmenka prevoditeľná indosamentom, pokiaľ v nej výslovne nie je uvedený text "nie na rad". Prevoditeľnosť zmenky nastáva zo zákona. V zmysle citovaných ustanovení čl. I § 17 ZZŠ má potom indosament zmenky tie účinky, že žalovaný zo zmenky, v tomto prípade spotrebiteľ, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Indosamentom zmenky sa tak spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa ako slabšia zmluvná strana v spotrebiteľskom vzťahu nemôže dovoliavať zákonnej ochrane svojich práv (napríklad poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemožné.

22. Podľa § 34 ods. 1 cit. zák. zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

23. Podľa § 37 ods. 1 Obč. zák. právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

24. Podľa § 41 cit. zák. ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

25. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

26. Podľa ods. 7 cit. zák. veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

27. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

28. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

29. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

30. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

31. Strany sporu, ani právny zástupca žalobcu, sa na pojednávanie nedostavili, hoci im bolo predvolanie na pojednávanie riadne doručené a svoju neprítomnosť žiadnym spôsobom neospravedlnili. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu spolu s prílohami, originálom zmenky, pripojeným exekučným spisom, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

32. Z pripojeného exekučného spisu 4Er/322/2011 súd zistil, že oprávnený POHOTOVOSŤ s.r.o. uplatnila proti povinnému v tomto konaní odporcovi exekúciu o vymoženie sumy 407,- Eur so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 407,- Eur od 17.09.2010 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 407,- Eur od 01.12.2010 do zaplataenia a trovy rozhodcovského konania v sume 164,03 Eur na základe právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 15055/10 zo dňa 18.02.2011 na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX súčasťou ktorej sú VPPÚ v zmysle bodu 14 došlo na základe "dohody o vyplnení zmenky" a bodu 17 dohoda o voľbe práva, podľa ktorého sa právne vzťahy vyplývajúce z tejto zmluvy budú spravovať ustanoveniam Obchodného zákonníka. Uznesením č.1. 11 spisu bola žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.05.2011 a následne uznesením čl. 15 spisu bolo exekučné konanie zastavené, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.08.2013.

33. Riadiac sa názorom odvolacieho súdu, súd vlastnou činnosťou z praxe zistil, že zmenka bola vystavená na zabezpečenie peňažného záväzku z úverovej zmluvy zo dňa 21.10.2009, uzatvorenej medzi obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom.

34. Žalobca predložil v konaní vlastnú zmenku, ktorá obsahuje nasledovné údaje:

Označenie, že sa jedná o zmenku

Číslo zmluvy: XXXXXXXXXX

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - žalovaného

Miesto vystavenia: v Q. J. Q. T.

Dátum vystavenia: 21 OKTÓBRA 2009

Zmenková suma: štyristosedem EUR

Vyhlasenie vystaviteľa: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, Oddiel: Sro, vložka číslo 23636/B,

Zmenkový úrok 0,25 % denne od 17. septembra 2010“

Splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava,

Doložka: "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia"

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na žalobcu.

35. Dňa 21.10.2009 uzatvorila spoločnosť Pohotovosť s.r.o. ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom na predtlačenom formulári zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, podľa ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky. V bode 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je obsiahnutá dohoda o vyplnení zmenky, podľa ktorej na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok

stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

36. Zo zmenky vystavenej žalovaným dňa 21.10.2009 na rad Pohotovosť s.r.o., súd zistil, že zmenka bola splatná pri predložení (vistazmenka) s doložkami "bez protestu" a "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". V pravom hornom rohu zmenky sa v rámčeku nachádza číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX. Zároveň súd zistil, že práva vyplývajúce z predmetnej zmenky boli spoločnosťou Pohotovosť s.r.o., prevedené rubopisom na žalobcu.

37. Najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. poskytla žalovanému pri podpise zmluvy úver, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ich vzťah je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka a treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere bola žalovanému predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom predtlačenom formulári, teda bez možnosti žalovaného akokoľvek ovplyvniť jej obsah, pričom je z jej obsahu zrejmé, že nebola vypisovaná žalovaným, ale pracovníkom veriteľa. Pokiaľ ide o preukázanie účelu poskytnutia úveru za výkon zamestnania, v tomto smere /v súlade s ustálenou súdnou praxou/ neunesol bremeno dôkazu žalobca, keďže v pochybnostiach sa vzťah považuje za spotrebiteľský. Súdu je totiž z jeho činnosti známe, že menovaný veriteľ sa „masívnym“ spôsobom takto snažil vyhýbať aplikácii príslušných ustanovení na ochranu spotrebiteľa.

38. Zmenka vychádza zo zmluvy o úvere uzavretej medzi spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom, má teda tiež pôvod v spotrebiteľskom vzťahu. Žalovaným bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka k zmluve o úvere, pričom bola v súlade s bodom 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru vystavená ako blankozmenka. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy bol do zmenky doplnený dodatočne, čo vyplýva aj z odlišného spôsobu vyplnenia týchto údajov v porovnaní s údajmi o vystaviteľovi, mieste a dátume vystavenia zmenky. Medzi spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. a žalovaným teda došlo k dohode o vystavení zmenky, ktorá dala vzniknúť zmenke (zmenková zmluva) a vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy - dodávateľ a spotrebiteľ- aj táto zmenková zmluva je zmluvou spotrebiteľskou. Na posúdenie zmluvy o úvere, ale aj zmenkovej zmluvy, je preto nevyhnutné aplikovať ustanovenia § 52 ods. 1, ods. 2 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere a vystavenia zmenky.

39. Podľa stanoviska zo spoločného zasadnutia občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2015, „ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená“.

40. Po preskúmaní zmluvy o úvere vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru dospel súd k záveru, že zmluva je koncipovaná tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to najmä v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (dohoda o zrážkach zo mzdy, niekoľkonásobné zmluvné pokuty vrátane tzv. "poplatku z dôvodu neplnenia záväzkov dlžníka", blankozmenka) a zároveň je zmluva a všeobecné podmienky koncipovaná výlučne na prospech veriteľa, obsahujú prakticky len povinnosti dlžníka a práva a výhody veriteľa. Vzhľadom na

nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Z tohto dôvodu nemohlo spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., ako veriteľovi z uzatvorenej zmluvy o úvere vzniknúť ani právo na vyplnenie blankozmenky podľa bodu 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z čoho vyplýva, že ak zmenka vyplnená bola (napriek tomu, že právo na jej vyplnenie remitentovi nevzniklo), nie je možné sa na základe takto vyplnenej zmenky úspešne domáhať akýchkoľvek práv.

41. Žalobcovi nie je možné priznať ním uplatnený nárok nielen z dôvodu neplatnosti samotnej zmluvy o úvere, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ale aj preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri uzavretí zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky indosamentom. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka totiž vylučujú, aby bolo právne postavenie spotrebiteľa oslabované. Jeho práva nesmú byť oslabené nepoužitím právneho predpisu, ktorý je na jeho prospech (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ale ani zmluvným vytvorením nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Záonné i zmluvné inštitúty, ktoré v iných právnych vzťahoch majú za následok dovolené oslabenie právneho postavenia jednej zmluvnej strany, sú tak v spotrebiteľskej zmluve neprípustné, pokiaľ sú na ťarchu spotrebiteľa. Indosament zmenky je práve takým inštitútom, ktorý má účinky významného oslabenia jednej strany zmenkovej zmluvy - pri vlastnej zmenke v zásade oslabenie postavenia zmenkového dlžníka /§ 17 ZZŠ/.

42. Zákon však súčasne umožňuje, aby účastníci v zmenkovej zmluve, prevoditeľnosť zmenky indosamentom vylúčili /§ 11 ods. 2 ZZŠ/, čo by malo za následok, že spotrebiteľ ako zmenkový dlžník bude mať v prípade prevodu zmenky zachované námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom zmenky. Ustanovenie § 11 ods. 2 ZZŠ umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť indosamentom tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa preto v prípade zmenky vychádzajúcej zo spotrebiteľského vzťahu a vystavenej spotrebiteľom musí ako spotrebiteľovi prospešnejšie použiť vždy. Porušenie tohto zákonného príkazu zakladá rozpor zmenkovej zmluvy so zákonom a tým jej neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

43. Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 ZZŠ je porušením povinnosti použiť v spotrebiteľskom vzťahu vždy takú právnu úpravu, ktorá je na prospech spotrebiteľa /§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka/, čo zakladá neplatnosť zmenkovej zmluvy /kauzy zmenky/ podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom.

44. Tieto právne závery vyplývajú aj z rozsudku Vrchného soudu v Prahe sp. zn. 9Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013, s ktorými sa stotožňuje a na ne poukazuje aj Krajský súd v Trenčíne vo svojich rozhodnutiach o odvolaniach navrhovateľa proti rozhodnutiam súdov prvej inštancie vo veciach, v ktorých si uplatňoval obdobný nárok (napr. rozsudok zo dňa 28.10.2015 č.k. 5Co/761/2014-95).

45. Z týchto dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

46. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, v spojitosti s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.